

Регіон СНД сильно контрастує з регіоном центральноєвропейських країн-членів ЄС: лише Російська Федерація та Україна мають співставні рівні фінансування інновацій, у той час як для більшості країн СНД характерні низькі та переважно незбалансовані фінансові показники, що свідчать, передовсім, про фрагментарність підходів до ресурсного забезпечення інноваційної діяльності; не інноваційну, а переважно ресурсноексплуатаційну орієнтацію інвестиційної діяльності національного бізнесу; недостатній рівень вільної ринкової конкуренції на внутрішніх ринках цих країн.

Вирішення окреслених проблем потребує системного підходу, а саме: підтримка не лише пропозиції інновацій, але й формування попиту на інноваційні продукти; ініціювання локальних кооперативних форм інноваційного розвитку; запровадження фінансових стимулів (податкових пільг на інновації), національних та регіональних програм розвитку НДДКР та ін.

Список літератури:

1. http://info.worldbank.org/etools/kam2/KAM_page3.asp?default=1

УДК 336.71

В. О. Харченко,

аспірант кафедри менеджменту банківської діяльності,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО АГЕНТСТВА В УПРАВЛІННІ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ

Необхідною умовою активізації інвестиційної діяльності в Україні є формування якісного інформаційно-фінансового простору, який би давав можливість суб'єктам господарювання отримувати достовірну інформацію про своїх партнерів, контрагентів та позичальників з метою зниження фінансових ризиків та уникнення можливих збитків. Вивчення світового досвіду показує, що одним з інструментів досягнення поставленої мети є створення державного фінансово-інформаційного агентства. Досить переконливо про це свідчить досвід Франції. За ступенем розвитку

системи державного регулювання банківської сфери Франція у особі Національного Банку Франції посідає одне з провідних місць у світі.

Банк Франції виконує функції провайдера фінансової інформації на національному рівні. Інформація, зібрана фахівцями Банку Франції, фіксується та зберігається в узагальненій (системній) базі даних FIBEN (Fichier bancaire des entreprises — банківська база даних підприємств — ББДП) [1].

Крім основної функції — надання достовірної інформації про потенційних позичальників з метою зниження кредитного ризику банків, FIBEN виконує й інші функції. Зокрема, умовами роботи системної бази даних передбачено надання допомоги банкам у пошуку перспективних клієнтів, що дозволяє розширити клієнтську базу. Також банківські установи мають можливість отримати інформацію про перспективи зростання певної галузі у тому чи іншому регіоні, а також перелік компаній, які працюють у цій галузі. Така інформація дозволяє банкам диверсифікувати кредитний портфель і підвищити зацікавленість у інвестиціях саме в ту галузь, яка на даний момент є найбільш привабливою для інвестицій [2].

Ще одним позитивним аспектом створення широкого інформаційного поля в системі FIBEN є підвищення конкуренції серед фінансово-кредитних установ у боротьбі за найперспективніші інвестиційні проекти, що в підсумку приводить до поступового зниження вартості кредитів та лібералізації кредитного ринку.

FIBEN також пропонує додаткові послуги суб'єктам господарювання не фінансової сфери, зокрема такі, як присвоєння скорингів і рейтингів. Скоринг Банку Франції є результатом статистичного порівняння економічних і фінансових показників діяльності підприємств, що знаходяться у стадії банкрутства, з підприємствами, які функціонують в нормальному режимі. Скорингова оцінка є лінійною сумою коефіцієнтів, розрахованих на основі фінансової звітності. Значення скоринга пов'язане з оцінкою ймовірності банкрутства в межах трьох років у порівнянні з показником середньої ймовірності банкрутства по галузі в цілому. Така оцінка має ретроспективний характер і показує як Банк Франції на цей час оцінює результати діяльності тієї або іншої компанії за останні три роки порівняно з іншими компаніями цієї ж галузі [3]. Розрахунок скорингових оцінок відбувається в розрізі семи укрупнених галузей: промисловість, оптова торгівля, роздрібна торгівля і автосервіс, транспорт, готельний бізнес, кафе та ресторани та будівництво.

Розрахунок скоринга включає традиційні напрями аналізу фінансових показників діяльності підприємства: 1) аналіз показників рентабельності; 2) розрахунок коефіцієнтів обслуговування боргу (витрати на обслуговування боргу відносно EBITDA); 3) аналіз заборгованості по податках і соціальних платежах; 4) аналіз тривалості існуючих заборгованостей платежів від постачальників; 5) частка боргових коштів (кредити та зобов'язання) в пасивах підприємства; 6) аналіз чистих грошових потоків; 7) аналіз обсягів власних обігових коштів; 8) оцінка рівня простроченої дебіторської заборгованості відносно загальної виручки.

Окрім скорингу, Банк Франції також здійснює рейтингування підприємств. Система рейтингів Банку Франції є оцінкою здатності суб'єктів господарювання виконувати свої фінансові зобов'язання впродовж найближчих трьох років. Рейтингування передбачає оцінку спроможності підприємства розраховуватися за власними боргами (не лише кредитами, а й наприклад кредиторською заборгованістю). Оскільки база даних FIBEN повністю інтегрована з інформаційно-аналітичною системою центрального банку країни, рейтинг FIBEN по суті є рейтингом Банку Франції, тому для більшості французьких кредиторів такий рейтинг є важливим фактором при прийнятті рішення щодо співпраці з компанією.

Рейтинг FIBEN базується на результатах аналізу фінансового стану компанії і включає оцінку показників: прибутковості (чистий прибуток, EBITDA і т.д.); фінансової незалежності (коефіцієнти фінансової незалежності, покриття процентних платежів, співвідношення власного та боргового капіталу); кредитоспроможності (чистий капітал, боргове навантаження, сукупні активи); адекватності структури балансу (ліквідність, чистий робочий капітал) [5]. Окрім фінансової інформації проводиться також аналіз таких аспектів діяльності компанії, як: інформація про фізичних осіб компанії — керівників та/або партнерів; інформація про економічне середовище, в якому діє компанія (партнери, пов'язані компанії, постачальники, покупці); аналіз суттєвих подій (наприклад збитки, які перевищують половину власного капіталу компанії) [4].

Створення такої розгалуженої та інформативної бази даних дозволяє банкам та іншим фінансово-кредитним установам Франції отримувати детальну інформацію про потенційних та існуючих позичальників, допомагає точніше оцінювати можливі фінансові ризики при кредитуванні підприємств, сприяє зниженню ризиків шахрайства та зловживань.

Список літератури

1. Витяг про діяльність Банківської бази даних підприємств [Електронний ресурс]: центральний банк Франції. — Режим доступу: URL: http://www.banque-france.fr/fileadmin/user_upload/banque_de_france/Information_diverses/infoetlib/fiben.pdf
2. Перелік послуг для суб'єктів господарської діяльності Франції [Електронний ресурс]: центральний банк Франції. — Режим доступу: URL: <http://www.banque-france.fr/en/banque-de-france/missions/the-services/services-for-businesses.html>
3. Довідка про діяльність Банківської бази даних підприємств [Електронний ресурс]: Банківська база даних підприємств, 2005. — 7 с. — Режим доступу: URL: http://www.banque-france.fr/fileadmin/user_upload/banque_de_france/Mission/Services_rendus/gb/i133gb.pdf
4. Довідник Банку Франції по присвоєнню рейтингових оцінок [Електронний ресурс]: центральний банк Франції, 2013. — 16 с. — Режим доступу: URL: <http://www.fiben.fr/pdf/Banque-de-France-Guide-reference-cotation.pdf>

УДК 336.7

С. І. Ходакевич,

к.е.н., доцент кафедри банківської справи,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ЗМІНИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО УКЛАДУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Необхідність забезпечення економічного зростання передбачає вирішення завдань структурної перебудови економіки, демонополізації, оновлення промисловості, створення механізмів довгострокового кредитування виробничої діяльності, удосконалення грошово-кредитної та податково-бюджетної політики. За думкою академіка РАН С. Глаз'єва, «...терміновість цих заходів диктується фундаментальними технологічними зрушеннями, що відбуваються в структурі світової економіки. Запізнювання з реалізацією заходів інвестиційної і інноваційної активності вже в середньостроковій перспективі спричинить зниження експорту, валютних надходжень і доходів бюджету, збільшення технологічного відставання не лише від передових, але і від країн, що розвиваються, втрату можливостей самостійного розвитку, замо-